ข้อเสนอเชิงนโยบาย

การยกระดับระบบสนับสนุนการตรวจราชการ
ด้วยข้อมูลดิจิทัลและการบริหารจัดการ
บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 11
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569



กลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการภาค 11
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตรวจราชการ ขับเคลื่อนการศึกษา
สู่คุณภาพที่ยั่งยืน

คำนำ

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการตรวจราชการ การติดตามและการประเมินผลการดำเนินงานด้านการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานในการกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ

รายงานข้อเสนอเชิงนโยบายฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยนำผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลข้อเสนอแนะของผู้รับบริการ ผลการติดตามและตรวจราชการ ตลอดจนเอกสารนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่สามารถนำไปใช้พัฒนาระบบสนับสนุนการตรวจราชการและการติดตามประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การจัดทำรายงานฉบับนี้ยึดหลักการวิเคราะห์เชิงนโยบาย (Policy Analysis) และการตัดสินใจบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Policy) โดยมุ่งเน้นการพัฒนากลไกการสนับสนุนการตรวจราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการบริหารภาครัฐในยุคข้อมูลข่าวสาร

สาระสำคัญของรายงานประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์และประเด็นปัญหา การสังเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบาย การกำหนดมาตรการและแนวทางการขับเคลื่อน ตลอดจนการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ เพื่อให้สามารถนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ได้อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นต้นแบบในการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการตรวจราชการของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ขอขอบคุณผู้รับบริการ ผู้บริหาร บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ได้ให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงานฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อเสนอเชิงนโยบายที่นำเสนอจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารราชการด้านการศึกษาของภูมิภาคและประเทศอย่างยั่งยืน

กลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑

บทสรุปผู้บริหาร

การตรวจราชการ การติดตาม และการประเมินผล ถือเป็นกลไกสำคัญในการกำกับดูแลและขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ในฐานะหน่วยงานสนับสนุนการตรวจราชการ มีบทบาทในการประสานงาน ติดตาม ประเมินผล และสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายของนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษาของประเทศ

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ รวมถึงข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผลการติดตามการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ ก่อนนำมาสังเคราะห์เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่สามารถนำไปใช้พัฒนาระบบสนับสนุนการตรวจราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงประสิทธิภาพของการให้บริการ การประสานงาน และการสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม ยังพบประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ การเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามและรายงานผลแบบ Real-time การลดความซ้ำซ้อนของการรายงานข้อมูล การเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารนโยบาย และการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหาร

จากการวิเคราะห์ดังกล่าว จึงได้กำหนดข้อเสนอเชิงนโยบายหลัก คือ “การยกระดับระบบสนับสนุนการตรวจราชการและการติดตามประเมินผลด้วยข้อมูลดิจิทัลและการบริหารจัดการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์” เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ

ข้อเสนอเชิงนโยบายประกอบด้วย ๕ มาตรการสำคัญ ได้แก่

๑) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและ Dashboard กลาง เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจราชการและการติดตามผลของทุกจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบให้เป็นระบบเดียว และสามารถรายงานผลได้อย่างถูกต้องทันเวลา และตรวจสอบได้

๒) พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและการรายงานผลแบบดิจิทัล เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บข้อมูล เพิ่มความถูกต้องของข้อมูล และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

๓) ยกระดับระบบการสื่อสารนโยบาย การติดตาม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และหน่วยงานทางการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนงาน

๔) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการจัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์ เพื่อรองรับการตรวจราชการในยุคดิจิทัลและเสริมสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลในการบริหารงาน

๕) พัฒนาระบบติดตาม ประเมินผล และการบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน พร้อมนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารคุณภาพภาครัฐ

การขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายดังกล่าวคาดว่าจะส่งผลให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ มีระบบสนับสนุนการตรวจราชการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างเป็นระบบ ลดภาระการรายงานข้อมูลซ้ำซ้อน เพิ่มความรวดเร็วในการสื่อสารและการติดตามผล ตลอดจนสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อสถานการณ์ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหารราชการด้านการศึกษาและการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืนในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ค
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๒
๑.๓ วัตถุประสงค์	๒
๑.๔ ขอบเขตการศึกษา	๒
๑.๕ วิธีดำเนินการ	๒
๑.๖ กรอบแนวคิดการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย	๓
๑.๗ กรอบแนวคิดการศึกษา (Conceptual Framework)	๓
๑.๘ นิยามศัพท์เฉพาะ	๖
๑.๙ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์และสังเคราะห์ประเด็นเชิงนโยบาย	๗
๒.๑ สถานการณ์และบริบทของการสนับสนุนการตรวจราชการ	๗
๒.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์	๘
๒.๓ การวิเคราะห์ SWOT สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑	๙
๒.๔ การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ Gap Analysis	๑๐
๒.๕ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (Root Cause Analysis)	๑๑
๒.๖. การสังเคราะห์ประเด็นเชิงนโยบาย	๑๒
บทที่ ๓ ข้อเสนอเชิงนโยบาย	๑๒
๓.๑ หลักการและเหตุผลของข้อเสนอเชิงนโยบาย	๑๔
๓.๒ วิสัยทัศน์เชิงนโยบาย (Policy Vision)	๑๔
๓.๓ เป้าประสงค์เชิงนโยบาย (Policy Goals)	๑๔
๓.๔ ข้อเสนอเชิงนโยบาย	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

๓.๕ กลไกการขับเคลื่อนนโยบาย ๑๖

๓.๖ ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ๑๖

๓.๗ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ๑๖

บทที่ ๔ แนวทางการขับเคลื่อนและการนำไปสู่การปฏิบัติ ๑๘

๔.๑ ขั้นตอนและกระบวนการขับเคลื่อนนโยบาย ๑๘

๔.๒ บทบาทและหน้าที่ของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ๑๙

๔.๓ แผนปฏิบัติการ (Action Plan ๒๐

๔.๔ การบริหารความเสี่ยงและเงื่อนไขความสำเร็จ ๒๐

บทที่ ๕ สรุปผล ๒๒

๕.๑ สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษา ๒๒

๕.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปปฏิบัติ ๒๒

บรรณานุกรม ๒๓

ภาคผนวก ๒๔

คณะทำงาน ๓๖

บทที่ ๑
บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การตรวจราชการ การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินงาน เป็นกลไกสำคัญของการบริหารราชการแผ่นดินที่ช่วยให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสะท้อนผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของประชาชน

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ มีภารกิจในการสนับสนุนผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการด้านการวางแผน การประสานงาน การติดตาม การประเมินผล และการจัดทำสารสนเทศเพื่อประกอบการตรวจราชการในพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและหน่วยงานทางการศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิผล ในปัจจุบัน การบริหารราชการภาครัฐได้เปลี่ยนผ่านสู่การบริหารจัดการด้วยข้อมูล (Data-Driven Government) และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานมากขึ้น ส่งผลให้การตรวจราชการจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์สถานการณ์ การประเมินผล และการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหาร

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ได้ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการสนับสนุนการตรวจราชการและการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลสะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานในมิติของคุณภาพการให้บริการ การประสานงาน การอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย ผลการสำรวจสะท้อนว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อเสนอแนะที่สะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบสารสนเทศ การเชื่อมโยงฐานข้อมูล การสื่อสารนโยบาย และการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อรองรับการตรวจราชการในยุคดิจิทัล ดังนั้น การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายฉบับนี้จึงมุ่งใช้ผลการสำรวจความพึงพอใจร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะของผู้รับบริการ

ผลการติดตามและตรวจราชการ และการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง มาสังเคราะห์เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ให้มีความทันสมัย เชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของการบริหารราชการในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

๑.๒ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ จำเป็นต้องอาศัยระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานของหน่วยงานในทุกระดับได้อย่างถูกต้องและทันต่อสถานการณ์ การตรวจราชการจึงเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ และเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ปัญหา และข้อเสนอแนะจากพื้นที่ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานและการกำหนดนโยบายในระดับกระทรวง แม้ว่าสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ จะมีระบบสนับสนุนการตรวจราชการที่มีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงประจักษ์พบว่ายังมีประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่

๑. การเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานยังไม่เป็นระบบเดียวกัน ส่งผลให้เกิดการจัดเก็บข้อมูลซ้ำซ้อนและใช้เวลามากในการรวบรวมข้อมูล
๒. ระบบการรายงานผลและการติดตามความก้าวหน้ายังขาดการเชื่อมโยงแบบ Real-time ทำให้การวิเคราะห์สถานการณ์และการตัดสินใจของผู้บริหารอาจล่าช้า
๓. การสื่อสารนโยบายและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานยังมีข้อจำกัดด้านช่องทางและรูปแบบการสื่อสาร
๔. บุคลากรยังมีความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์
๕. การใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนาเชิงนโยบายยังสามารถยกระดับให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเชิงประจักษ์ได้มากยิ่งขึ้น

ประเด็นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบสนับสนุนการตรวจราชการให้มีความทันสมัย เชื่อมโยงข้อมูล และสามารถสนับสนุนการบริหารงานเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นที่มาของการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายฉบับนี้

๑.๓ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาสถานการณ์และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑
๒. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัย ปัญหา อุปสรรค และโอกาสในการพัฒนาระบบสนับสนุนการตรวจราชการ
๓. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการยกระดับประสิทธิภาพการสนับสนุนการตรวจราชการ การติดตาม และการประเมินผลของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑
๔. เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๔ ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ โดยใช้ข้อมูลจากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ร่วมกับข้อมูลจากรายงานผลการตรวจราชการ ข้อเสนอแนะของผู้รับบริการ เอกสารนโยบาย กฎหมาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร

๑.๕ วิธีดำเนินการ

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายใช้แนวทางการศึกษาที่เน้นข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Policy) โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร นโยบาย กฎหมาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
๒. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ
๓. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะและผลการตรวจราชการ
๔. วิเคราะห์สถานการณ์ด้วยเครื่องมือ SWOT Analysis, Gap Analysis และ Stakeholder Analysis
๕. สังเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายและกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน
๖. จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายพร้อมตัวชี้วัดและแนวทางติดตามประเมินผล

๑.๖ กรอบแนวคิดการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในครั้งนี้ยึดหลักการบริหารราชการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Management) ร่วมกับวงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA) และแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) โดยเชื่อมโยงข้อมูลจากผลการประเมิน ความต้องการของผู้รับบริการ และนโยบายระดับประเทศ เพื่อกำหนดมาตรการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน

๑.๗ กรอบแนวคิดการศึกษา (Conceptual Framework)

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายครั้งนี้ยึดหลักการบริหารราชการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Policy) โดยใช้ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการร่วมกับข้อมูลจากการตรวจราชการ การติดตามและประเมินผล ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาระบบสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ กรอบแนวคิดของการศึกษาประยุกต์ใช้แนวคิด **Input–Process–Output–Outcome–Impact (IPOOI Model)** ร่วมกับวงจรการบริหารคุณภาพ **PDCA (Plan–Do–Check–Act)** เพื่อให้การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายมีความเชื่อมโยงตั้งแต่การวิเคราะห์ข้อมูล การสังเคราะห์ประเด็นเชิงนโยบาย การกำหนดมาตรการไปจนถึงการติดตามผลการดำเนินงานและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ยังเชื่อมโยงกรอบแนวคิดกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และบทบาทภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการภาค เพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายสามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบสนับสนุนการตรวจราชการได้อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่รับผิดชอบ

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย



แผนภาพที่ ๒ ความเชื่อมโยงของกรอบแนวคิดกับข้อเสนอเชิงนโยบาย



ความเชื่อมโยงกับข้อเสนอเชิงนโยบาย

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในรายงานฉบับนี้จะมุ่งเน้นการยกระดับระบบสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ ๑ ผ่านการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูล การติดตามและประเมินผล การสื่อสารนโยบาย และการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการบริหารราชการด้านการศึกษาและการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน

๑.๘ นิยามศัพท์เฉพาะ

๑) การตรวจราชการ

หมายถึง กระบวนการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งเป็นกลไกในการสะท้อนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๒) การสนับสนุนการตรวจราชการ

หมายถึง การดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ในการสนับสนุนผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมการวางแผน การประสานงาน การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การติดตามผล การจัดทำรายงาน ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านการตรวจราชการ เพื่อให้การตรวจราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

๓) ข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Recommendation)

หมายถึง ข้อเสนอที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยอาศัยหลักวิชาการ ข้อมูลผลการศึกษา และความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อกำหนดแนวทางหรือมาตรการที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร และนำไปสู่การปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๔) ผู้รับบริการ

หมายถึง ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาที่ได้รับบริการหรือการสนับสนุนจากสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ในด้านการตรวจราชการ การติดตามและประเมินผล การประสานงาน การให้คำปรึกษา และการให้บริการด้านข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการสำรวจความพึงพอใจในการศึกษาครั้งนี้

๕) ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

หมายถึง ระดับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ในด้านการให้บริการ การประสานงาน การอำนวยความสะดวก การสื่อสารข้อมูล การติดตามผล และการสนับสนุนการดำเนินงาน ซึ่งประเมินจากแบบสำรวจความพึงพอใจตามกรอบการประเมินที่กำหนด

๖) ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence)

หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม วิเคราะห์ และตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ได้แก่ ผลการสำรวจความพึงพอใจ ผลการตรวจราชการ ผลการติดตามและประเมินผล เอกสารทางราชการ ตลอดจนข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งนำมาใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

๗) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)

หมายถึง บุคคลหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานด้านการตรวจราชการและการสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ได้แก่ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หน่วยงานทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานภาคีเครือข่าย

๘) ระบบสนับสนุนการตรวจราชการ

หมายถึง กลไก กระบวนการ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ และฐานข้อมูลที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ใช้ในการสนับสนุนการวางแผน การติดตาม การประเมินผล การจัดทำรายงาน และการสื่อสารข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตรวจราชการและการกำกับติดตามนโยบายด้านการศึกษา

๙) การบริหารจัดการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Management)

หมายถึง แนวทางการบริหารงานที่ใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และผลการวิเคราะห์ที่เชื่อถือได้เป็นพื้นฐานในการวางแผน การตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การติดตาม และการประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานมีความโปร่งใส ถูกต้อง และสามารถตรวจสอบได้

๑๐) ประสิทธิภาพการสนับสนุนการตรวจราชการ

หมายถึง ระดับความสามารถของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ในการสนับสนุนการตรวจราชการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจ โดยพิจารณาจากความถูกต้อง ครบถ้วน ความรวดเร็ว ความสะดวกในการให้บริการ ความสามารถในการประสานงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความพึงพอใจของผู้รับบริการ

๑.๙ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์รองรับและสามารถนำไปใช้ได้จริง
๒. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ มีแนวทางพัฒนาระบบสนับสนุนการตรวจราชการที่ชัดเจนและเป็นระบบ
๓. หน่วยงานในพื้นที่สามารถใช้ข้อเสนอเชิงนโยบายเป็นกรอบในการพัฒนาการดำเนินงานด้านการกำกับติดตาม และประเมินผล
๔. ผู้บริหารมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจและกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
๕. สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารราชการด้านการศึกษา และการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์และการสังเคราะห์ประเด็นเชิงนโยบาย

๒.๑ สถานการณ์และบริบทของการสนับสนุนการตรวจราชการ

๒.๑.๑ สถานการณ์การบริหารการศึกษาของประเทศ

การขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การยกระดับสมรรถนะผู้เรียน และการบริหารจัดการภาครัฐด้วยระบบดิจิทัล ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดให้ทุกหน่วยงานใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบาย

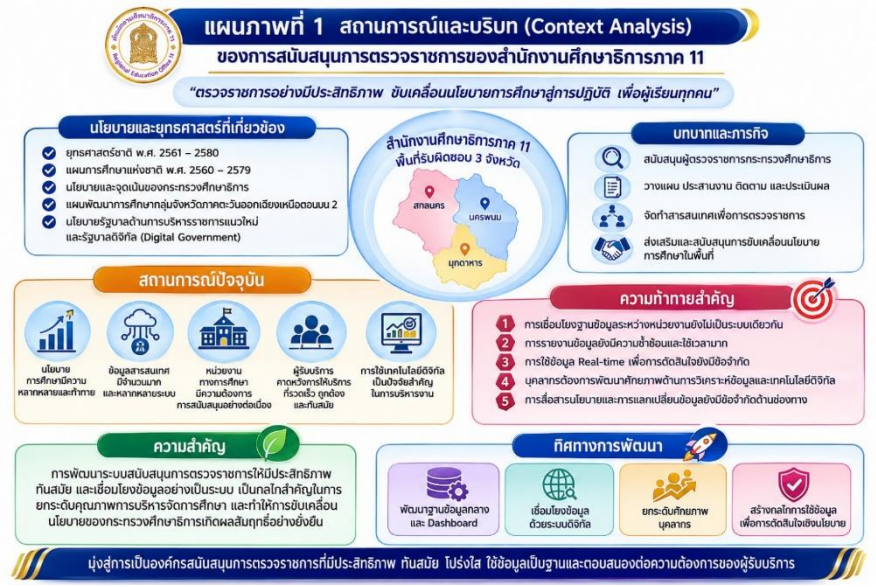
การตรวจราชการจึงเป็นกลไกสำคัญในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย รวมทั้งเป็นช่องทางในการสะท้อนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนานโยบายและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

๒.๑.๒ บทบาทของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ มีบทบาทในการสนับสนุนการตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร โดยมีภารกิจสำคัญในการวางแผน ประสานงาน ติดตาม ประเมินผล และจัดทำสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตรวจราชการ รวมทั้งส่งเสริมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยระบบข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและการกำหนดแนวทางพัฒนาการดำเนินงานในระดับพื้นที่

แผนภาพที่ ๑ สถานการณ์และบริบทของการสนับสนุนการตรวจราชการ



๒.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์

ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ประกอบด้วย

- ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ
- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม
- ผลการติดตามและตรวจราชการ
- เอกสารนโยบายที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๑ ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ด้าน	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับ
คุณภาพการบริการ	**๔.๖๒**	**๙๒.๔๐**	**มากที่สุด**
การติดตามประเมินผล	**๔.๖๑**	**๙๒.๒๐**	**มากที่สุด**
การประสานงานและความร่วมมือ	**๔.๖๐**	**๙๒.๐๐**	**มากที่สุด**
ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน	**๔.๖๐**	**๙๒.๐๐**	**มากที่สุด**
นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ	**๔.๖๑**	**๙๒.๒๐**	**มากที่สุด**
ภาพรวม	**๔.๖๐**	**๙๒.๐๐**	**มากที่สุด**

จากผลการสำรวจ พบว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ มีประสิทธิภาพในการให้บริการ การประสานงาน และการสนับสนุนการตรวจราชการ อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอแนะของผู้รับบริการชี้ให้เห็นโอกาสในการพัฒนาระบบสารสนเทศ การเชื่อมโยงข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลให้มีความรวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น

๒.๒.๒ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม

๑) พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลในรูปแบบดิจิทัล (Digital Monitoring Dashboard)

๒) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียน (Best Practice) ระหว่างจังหวัด

๓) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการตรวจราชการและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

๔) บูรณาการฐานข้อมูลการตรวจราชการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

๕) พัฒนากลไกการสื่อสารนโยบายที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเข้าถึงทุกระดับ

๒.๒.๓ ผลการติดตามและตรวจราชการ

๑) การสื่อสารนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมีความชัดเจนและสามารถถ่ายทอดสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การติดตามประเมินผลมีความต่อเนื่องและสามารถสะท้อนผลการดำเนินงานของพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบ

๓) หน่วยงานในพื้นที่มีความร่วมมือในการขับเคลื่อนนโยบายและการดำเนินงานตามแผนการตรวจราชการเป็นอย่างดี

๒.๒.๔ เอกสารนโยบายที่เกี่ยวข้อง

๑) มีแผนปฏิบัติการตรวจราชการระดับเขตตรวจราชการ

๒) มีข้อมูลสารสนเทศในการสนับสนุนการตรวจราชการ

๓) มีการประชุมสื่อสารนโยบายและการบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

๒.๓ การวิเคราะห์ SWOT สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑

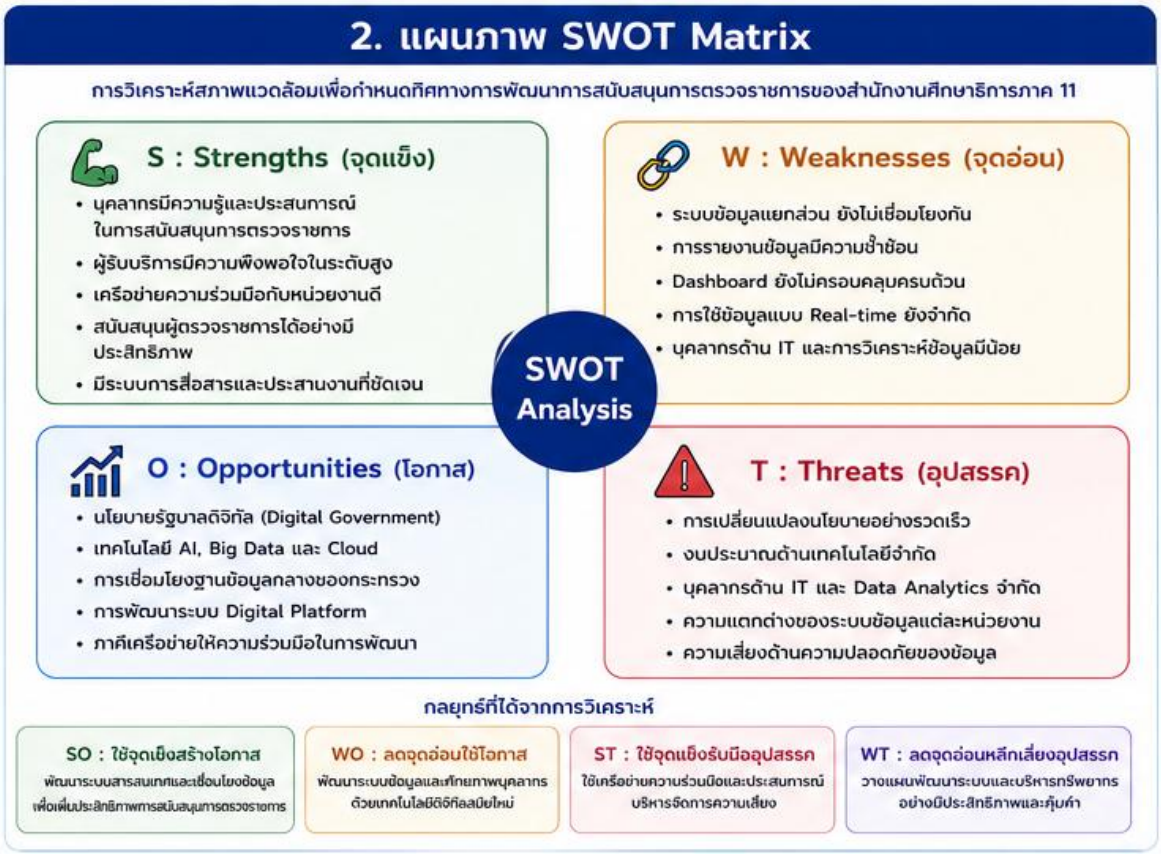
ตารางที่ ๒.๓ SWOT Analysis

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
บุคลากรมีประสบการณ์	ระบบข้อมูลยังแยกส่วน
ผู้รับบริการพึงพอใจสูง	รายงานข้อมูลซ้ำซ้อน
เครือข่ายความร่วมมือดี	Dashboard ยังไม่ครบถ้วน
สนับสนุนผู้ตรวจราชการได้ดี	ใช้ข้อมูล Real-time จำกัด
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
นโยบายรัฐบาลดิจิทัล	การเปลี่ยนแปลงนโยบายรวดเร็ว
AI และ Big Data	งบประมาณจำกัด
Digital Government	บุคลากรด้าน IT จำกัด
การเชื่อมโยงฐานข้อมูล	ความแตกต่างของระบบข้อมูลแต่ละหน่วยงาน

สรุปผล SWOT

จากการวิเคราะห์พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ มีความพร้อมด้านบุคลากรและเครือข่ายความร่วมมือ แต่ยังมีข้อจำกัดด้านระบบข้อมูลและการเชื่อมโยงสารสนเทศ ซึ่งควรได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนการตรวจราชการ

แผนภาพที่ ๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑



๒.๔ การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ Gap Analysis

การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ พบประเด็นสำคัญดังนี้

สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
ข้อมูลหลายฐาน	One Data Platform
รายงานหลายรูปแบบ	Dashboard กลาง
วิเคราะห์ภายหลัง	วิเคราะห์ Real-time
ประสานงานหลายช่องทาง	Digital Collaboration
รายงานด้วยเอกสาร	Digital Inspection

จึงเห็นได้ว่าช่องว่างสำคัญอยู่ที่ ระบบข้อมูลและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นประเด็นหลักของข้อเสนอเชิงนโยบาย

๒.๕ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (Root Cause Analysis)

การวิเคราะห์สาเหตุด้วยแนวคิด Fishbone Diagram พบว่าปัญหาสำคัญสามารถจำแนกได้ ๕ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านบุคลากร (People)
   - ทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลยังไม่เท่าเทียมกัน
   - บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีจำนวนจำกัด

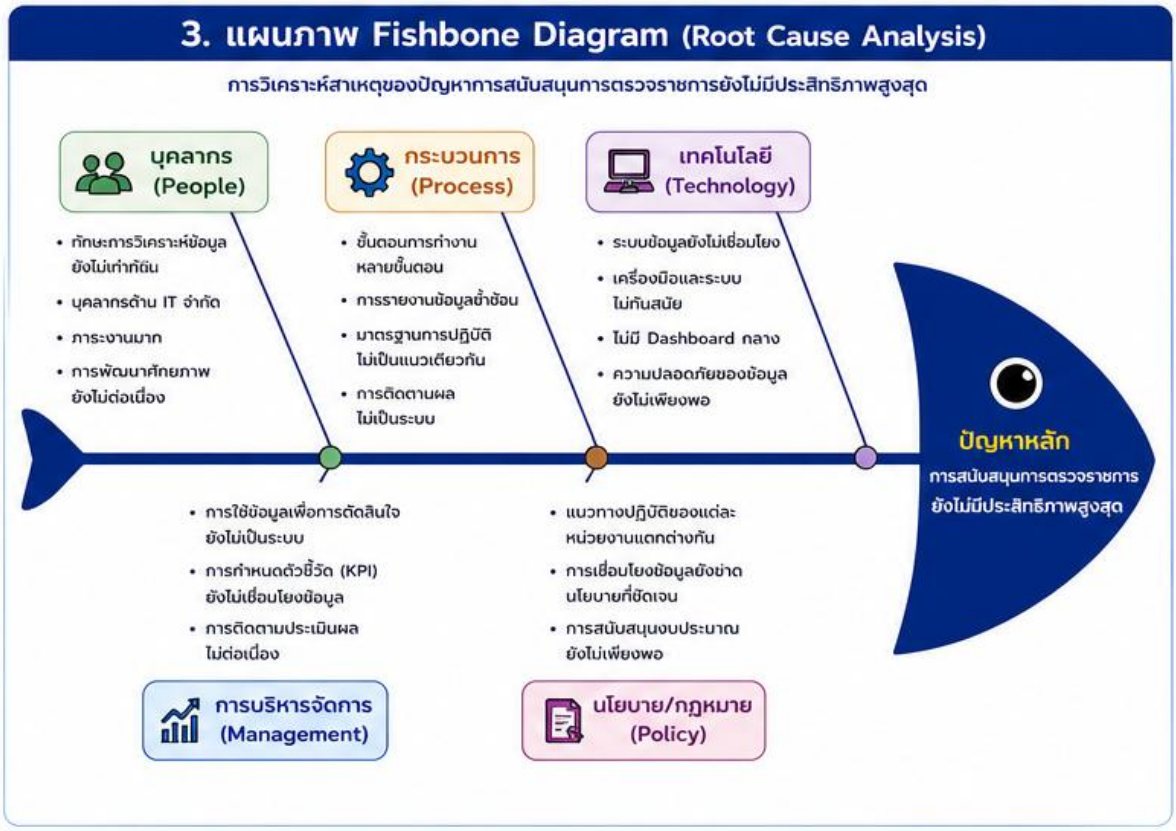
๒. ด้านกระบวนการ (Process)
   - การจัดเก็บข้อมูลมีหลายรูปแบบ
   - การรายงานข้อมูลยังมีความซ้ำซ้อน

๓. ด้านเทคโนโลยี (Technology)
   - ระบบฐานข้อมูลยังไม่เชื่อมโยงกัน
   - ยังไม่มี Dashboard กลาง

๔. ด้านการบริหารจัดการ (Management)
   - การใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจยังไม่เป็นระบบ
   - การกำหนดตัวชี้วัดยังไม่เชื่อมโยงข้อมูลแบบ Real-time

๕. ด้านนโยบาย (Policy)
   - แนวทางปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานแตกต่างกัน
   - การพัฒนาระบบดิจิทัลยังต้องการการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

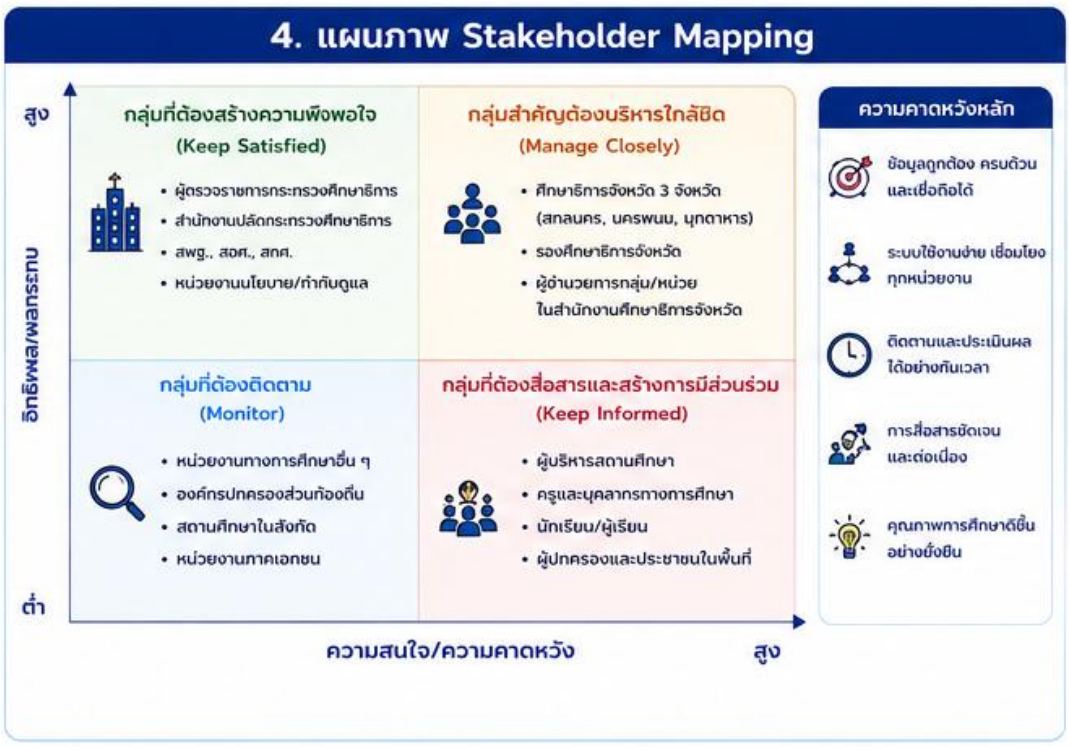
แผนภาพที่ ๓ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (Root Cause Analysis)



๒.๖ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Analysis)

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	บทบาท	ความคาดหวัง
ผู้ตรวจราชการ	กำกับ ติดตาม	ข้อมูลที่ถูกต้องและทันเวลา
ศึกษาธิการจังหวัด	ขับเคลื่อนนโยบาย	ระบบติดตามที่มีประสิทธิภาพ
หน่วยงานทางการศึกษา	รายงานผล	ลดภาระการรายงานซ้ำซ้อน
ผู้บริหาร	ตัดสินใจ	Dashboard เพื่อการบริหาร
ประชาชน	ผู้ได้รับประโยชน์	คุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น

แผนภาพที่ ๔ การวิเคราะห์ความคาดหวังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Analysis)



๒.๗ การสังเคราะห์ประเด็นเชิงนโยบาย

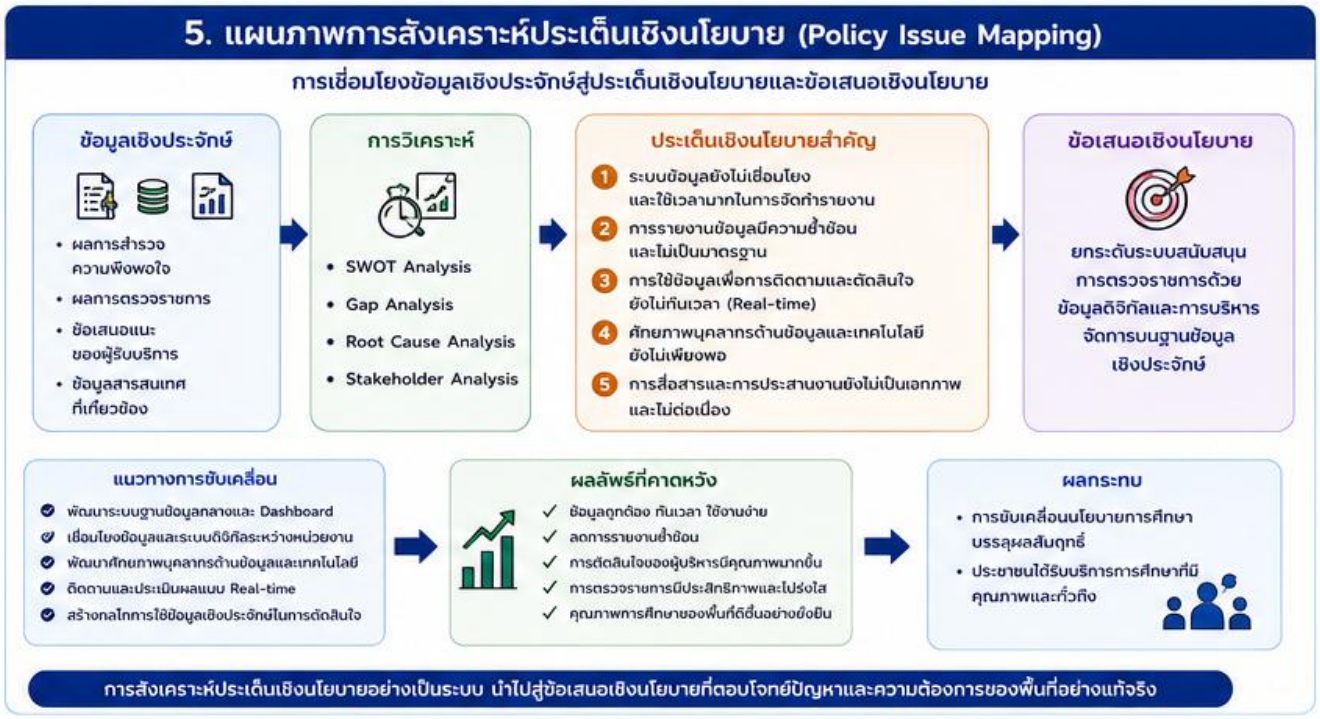
จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ สามารถสังเคราะห์ประเด็นเชิงนโยบายที่สำคัญได้ ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและ Dashboard เพื่อสนับสนุนการตรวจราชการ
๒. การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้วยระบบดิจิทัล
๓. การยกระดับศักยภาพบุคลากรด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ
๔. การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลแบบ Real-time

๕. การสร้างกลไกการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจของผู้บริหาร

ซึ่งได้นำทั้ง ๕ ประเด็นนี้เป็นฐานสำคัญในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ในบทที่ ๓ โดยมุ่งยกระดับระบบสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และรองรับการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

แผนภาพที่ ๕ การสังเคราะห์ประเด็นเชิงนโยบาย (Policy Issue Mapping)



บทที่ ๓
ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับการสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑

๓.๑ หลักการและเหตุผลของข้อเสนอเชิงนโยบาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ในบทที่ ๒ สะท้อนให้เห็นว่า แม้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ จะมีผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการตรวจราชการ การประสานงาน และการให้บริการ แต่การเปลี่ยนแปลงของบริบทการบริหารราชการและการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาในยุคดิจิทัล ทำให้หน่วยงานจำเป็นต้องพัฒนาระบบการสนับสนุนการตรวจราชการให้มีความทันสมัย เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การวิเคราะห์ SWOT, Gap Analysis, Root Cause Analysis และ Stakeholder Analysis ยังชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลที่ยังมีความซ้ำซ้อน การขาดระบบฐานข้อมูลกลาง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ยังไม่เต็มศักยภาพ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และความจำเป็นในการพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลแบบเรียลไทม์ ดังนั้น จึงควรกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบายที่สามารถยกระดับการสนับสนุนการตรวจราชการให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒ วิสัยทัศน์เชิงนโยบาย (Policy Vision)

"สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ เป็นศูนย์กลางการสนับสนุนการตรวจราชการด้วยระบบดิจิทัลและข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อการกำกับ ติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาในระดับพื้นที่อย่างยั่งยืน"

๓.๓ เป้าประสงค์เชิงนโยบาย (Policy Goals)

๑. ยกระดับระบบสนับสนุนการตรวจราชการให้เป็นระบบดิจิทัลที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
๒. พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร
๓. ลดภาระการรายงานข้อมูลซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูล
๔. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล
๕. สร้างระบบติดตามและประเมินผลที่สามารถรายงานผลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและทันต่อสถานการณ์

๓.๔ ข้อเสนอเชิงนโยบาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบายได้ **๕ มาตรการ** ดังนี้

มาตรการที่ ๑ พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง (Regional Education Inspection Data Platform)

แนวทางดำเนินการ

- พัฒนาฐานข้อมูลกลางของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑
- เชื่อมโยงข้อมูลกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั้ง ๓ จังหวัด
- พัฒนาระบบ Dashboard สำหรับผู้บริหาร
- กำหนดมาตรฐานข้อมูล (Data Standard)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ข้อมูลถูกต้อง เป็นปัจจุบัน
- ลดการรายงานข้อมูลซ้ำซ้อน
- ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้ทันที

มาตรการที่ ๒ ยกระดับระบบติดตามและประเมินผลแบบดิจิทัล (Digital Monitoring System)

แนวทางดำเนินการ

- พัฒนาระบบติดตามผลแบบออนไลน์
- รายงานผลผ่าน Dashboard
- ใช้ QR Code และ Mobile Application ในการติดตามข้อมูล
- พัฒนาระบบแจ้งเตือน (Alert System)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ลดระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล
- ติดตามผลได้แบบ Real-time
- เพิ่มความรวดเร็วในการรายงาน

มาตรการที่ ๓ พัฒนาศักยภาพบุคลากร (Capacity Building)

แนวทางดำเนินการ

- พัฒนาหลักสูตร Data Analytics
- อบรม AI เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล
- พัฒนาทักษะการจัดทำ Dashboard
- ส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- บุคลากรมีสมรรถนะด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น
- วิเคราะห์ข้อมูลเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ ๔ พัฒนาระบบสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Digital Collaboration)

แนวทางดำเนินการ

- พัฒนาศูนย์กลางการสื่อสาร
- ระบบประชุมออนไลน์
- Knowledge Management
- ระบบแลกเปลี่ยน Best Practice

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- การสื่อสารรวดเร็ว
- การประสานงานมีประสิทธิภาพ
- ลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

มาตรการที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารผลการดำเนินงาน (Performance Management)

แนวทางดำเนินการ

- กำหนด KPI ระดับภาค
- จัดทำ Dashboard KPI
- รายงานผลรายไตรมาส
- ประเมินผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ระบบติดตามมีมาตรฐาน
- สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๕ กลไกการขับเคลื่อนนโยบาย

ระดับ	หน่วยงาน	บทบาท
นโยบาย	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กำหนดนโยบายและสนับสนุนทรัพยากร
ภาค	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑	วางแผน อำนวยการ ติดตาม และประเมินผล
จังหวัด	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	ขับเคลื่อนและรายงานผล
เครือข่าย	หน่วยงานทางการศึกษา	ดำเนินงานและส่งข้อมูล

๓.๖ ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
หน่วยงานเชื่อมโยงฐานข้อมูล	ร้อยละ ๑๐๐
การรายงานผ่าน Dashboard	ร้อยละ ๑๐๐
ระยะเวลาการจัดทำรายงานลดลง	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
ความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕
บุคลากรผ่านการพัฒนาด้านดิจิทัล	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐

๓.๗ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ระยะสั้น (๑ ปี)

- มีระบบฐานข้อมูลกลางของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑
- มี Dashboard สนับสนุนการตรวจราชการ
- บุคลากรสามารถใช้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะกลาง (๒–๓ ปี)

- การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นระบบเดียวกัน
- ลดภาระการรายงานข้อมูลซ้ำซ้อน
- ระบบติดตามและประเมินผลมีความรวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น

ระยะยาว (๓–๕ ปี)

- สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ เป็นต้นแบบด้านการสนับสนุนการตรวจราชการด้วยข้อมูลดิจิทัล
- ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการกำหนดนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การกำกับ ติดตาม และประเมินผลมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาของพื้นที่อย่างยั่งยืน

บทที่ ๔
แนวทางการขับเคลื่อนและการนำไปสู่การปฏิบัติ

การนำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับระบบสนับสนุนการตรวจราชการด้วยข้อมูลดิจิทัลและการบริหารจัดการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยกลไกการขับเคลื่อนที่เป็นระบบ มีการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงและมาตรการตรวจสอบติดตามที่มีประสิทธิภาพ บทนี้จึงได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนออกเป็น ๔ ส่วนหลัก ประกอบด้วย ขั้นตอนและกระบวนการขับเคลื่อน บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แผนปฏิบัติการ (Action Plan) และมาตรการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงาน

๔.๑ ขั้นตอนและกระบวนการขับเคลื่อนนโยบาย

การขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติ กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง ตรวจสอบได้ และสามารถปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่รับผิดชอบ (จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร) ได้อย่างทันท่วงทีมีรายละเอียด ดังนี้

๑. **ระยะเตรียมการและสร้างการรับรู้ (Plan - เดือนที่ ๑ - ๓)**
   - สร้างความเข้าใจและความตระหนักแก่ผู้บริหาร บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั้ง ๓ แห่ง เกี่ยวกับความสำคัญของการขับเคลื่อนงานด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Management) ผ่านการประชุมชี้แจงและการประชุมเชิงปฏิบัติการ
   - จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายและพัฒนาระบบสนับสนุนการตรวจราชการ โดยมีศึกษาธิการภาค ๑๑ เป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่อำนวยการและขับเคลื่อนการดำเนินงานในภาพรวม
   - ทบทวนและจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในระดับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นให้สอดคล้องกับกรอบภารกิจ

๒. **ระยะดำเนินการและพัฒนาระบบ (Do - เดือนที่ ๔ - ๙)**
   - พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง (Regional Education Inspection Data Platform) และระบบ Dashboard สำหรับผู้บริหาร เพื่อรวบรวมและแสดงผลข้อมูลการศึกษาและการตรวจราชการในรูปแบบดิจิทัล
   - บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจราชการและการติดตามผลระหว่างสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั้ง ๓ แห่งให้เป็นระบบเดียวกัน (One Data Platform)
   - ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (Capacity Building) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการตรวจราชการ
   - จัดตั้งศูนย์กลางการสื่อสารและระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Digital Collaboration & Best Practice) เพื่อเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีและแนวทางการแก้ไขปัญหาในพื้นที่

๓. **ระยะติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check - เดือนที่ ๑๐ - ๑๒)**

- ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามมาตรการทั้ง ๕ ด้าน ผ่านระบบติดตามแบบ Real-time และการรายงานผลรายไตรมาส
- ประเมินผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) ที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งรวบรวมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่
- จัดประชุมสัมมนาทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) เพื่อสรุปบทเรียนและหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนที่พบ

๔. **ระยะประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Act - ปีที่ ๒ เป็นต้นไป)**

- สรุปและประเมินผลสัมฤทธิ์ภาพรวมของการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายประจำปีงบประมาณ เพื่อรายงานต่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ถอดบทเรียน (Lessons Learned) และยกย่องเชิดชูเกียรติหน่วยงานหรือบุคลากรที่มีผลงานดีเด่น (Best Practice Awards)
- ปรับปรุงและพัฒนาต่อยอดระบบสารสนเทศและกระบวนการทำงานให้มีความทันสมัย รองรับความท้าทายและนโยบายใหม่ในอนาคต

๔.๒ บทบาทและหน้าที่ของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายเป็นไปอย่างบูรณาการ มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดความซ้ำซ้อน จึงได้กำหนดบทบาทและภารกิจสำคัญของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ตามประเด็นที่ ๔.๑

- **ระดับนโยบาย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ / หน่วยงานส่วนกลาง):** กำหนดนโยบายภาพรวม สนับสนุนงบประมาณ และอำนวยความสะดวกด้านกฎระเบียบ มาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเชื่อมโยงข้อมูลระดับประเทศ
- **ระดับภาค (สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑):** เป็นหน่วยงานหลักในการอำนวยการ วางแผน พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง/Dashboard กำกับ ติดตาม วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายในพื้นที่ ๓ จังหวัด
- **ระดับจังหวัด (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สกลนคร, นครพนม, มุกดาหาร):** นำนโยบายและระบบดิจิทัลไปปฏิบัติจริงในการตรวจราชการ จัดเก็บ รายงาน และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเข้าสู่ระบบกลางอย่างเป็นปัจจุบัน
- **ระดับปฏิบัติการและเครือข่าย (หน่วยงานทางการศึกษา / สถานศึกษา / ภาคีเครือข่าย):** ดำเนินงานตามตัวชี้วัด ส่งข้อมูลดิบและรายงานผลการปฏิบัติงาน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาและพื้นที่

๔.๓ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) การขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบาย

เพื่อให้การดำเนินงานมีกรอบเวลาและเป้าหมายที่ชัดเจน จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนมาตรการทั้ง ๕ ด้าน พ.ศ. ๒๕๖๙ ตามประเด็นที่ ๔.๒

๑. **มาตรการที่ ๑: พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและ Dashboard**
   - กิจกรรมหลัก: ออกแบบสถาปัตยกรรมข้อมูล พัฒนาระบบ Regional Dashboard และทดสอบระบบการใช้งาน
   - กรอบเวลา: เดือนที่ ๑ - ๖ (ปีงบ ๒๕๖๙)

๒. **มาตรการที่ ๒: ยกระดับระบบติดตามและประเมินผล**
   - กิจกรรมหลัก: จัดทำเกณฑ์การตรวจราชการดิจิทัล และเชื่อมโยงระบบติดตามผลแบบ Real-time
   - กรอบเวลา: เดือนที่ ๔ - ๘ (ปีงบ ๒๕๖๙)

๓. **มาตรการที่ ๓: พัฒนาศักยภาพบุคลากร (Capacity Building)**
   - กิจกรรมหลัก: อบรมเชิงปฏิบัติการด้าน Data Analytics และการใช้งานระบบสารสนเทศแก่บุคลากร ศธภ. และ ศธจ.
   - กรอบเวลา: เดือนที่ ๓, ๗, ๑๐ (ปีงบ ๒๕๖๙)

๔. **มาตรการที่ ๔: พัฒนาระบบสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูล**
   - กิจกรรมหลัก: สร้างแพลตฟอร์ม Digital Collaboration และคลังความรู้ Best Practice ทางการศึกษา
   - กรอบเวลา: เดือนที่ ๕ - ๙ (ปีงบ ๒๕๖๙)

๕. **มาตรการที่ ๕: พัฒนาระบบบริหารผลการดำเนินงาน**
   - กิจกรรมหลัก: จัดทำระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน และการมอบรางวัลเกียรติยศ (Best Practice Awards)
   - กรอบเวลา: เดือนที่ ๑๐ - ๑๒ (ปีงบ ๒๕๖๙)

๔.๔ การบริหารความเสี่ยงและเงื่อนไขความสำเร็จ

การดำเนินงานตามข้อเสนอเชิงนโยบายอาจเผชิญกับความท้าทายและความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงาน จึงได้กำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงและเงื่อนไขแห่งความสำเร็จ เพื่อให้การขับเคลื่อนบรรลุเป้าหมายอย่างราบรื่น ดังนี้

๑. การบริหารความเสี่ยง (Risk Management):

- **ความเสี่ยงด้านความพร้อมของเทคโนโลยีและระบบเครือข่าย:** อาจเกิดปัญหาอินเทอร์เน็ตขัดข้องหรือระบบล่ม
  - แนวทางแก้ไข: จัดให้มีระบบสำรองข้อมูล (Backup System) และช่องทางสำรองในการรายงานข้อมูล
- **ความเสี่ยงด้านการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร:** บุคลากรบางส่วนอาจมีความคุ้นชินกับระบบกระดาษหรือการรายงานแบบเดิม
  - แนวทางแก้ไข: จัดอบรมสร้างความตระหนัก จัดทำคู่มือการใช้งานที่เข้าใจง่าย และมีทีมพี่เลี้ยง (Help Desk) คอยให้คำปรึกษา
- **ความเสี่ยงด้านการต่อเนื่องของงบประมาณ:** งบประมาณอาจไม่เพียงพอในบางกิจกรรม

- แนวทางแก้ไข: การบูรณาการงบประมาณจากแผนงานปกติและจัดลำดับความสำคัญของโครงการ (Priority Setting)

๒. เงื่อนไขความสำเร็จ (Success Factors):

- **ความมุ่งมั่นและการนำของผู้บริหาร (Leadership):** ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดต้องแสดงเจตจำนงทางการเมือง (Political Will) และเป็นผู้นำในการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ
- **การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (Participation):** เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับได้ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมสะท้อนปัญหา เพื่อให้ระบบที่พัฒนาขึ้นตอบสนองความต้องการใช้งานจริง
- **วัฒนธรรมองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven Culture):** การสร้างค่านิยมให้บุคลากรทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของความถูกต้อง รวดเร็ว และความน่าเชื่อถือของข้อมูลในการปฏิบัติงานราชการ

บทที่ ๕
สรุปผล

การจัดทำรายงานข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง "การยกระดับระบบสนับสนุนการตรวจราชการด้วยข้อมูลดิจิทัลและการบริหารจัดการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์" ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์จากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ ข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผลการตรวจราชการ มาสังเคราะห์เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๕.๑ สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษา

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องมือทางวิชาการ ได้แก่ SWOT Analysis, Gap Analysis, Root Cause Analysis และ Stakeholder Mapping พบประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

- **สถานการณ์และความพึงพอใจ:** ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการประสานงานและการสนับสนุนการตรวจราชการ
- **ปัญหาและอุปสรรคสำคัญ:** ระบบฐานข้อมูลยังแยกส่วนและขาดการเชื่อมโยงกัน ทำให้เกิดการรายงานข้อมูลซ้ำซ้อน การติดตามผลแบบ Real-time ยังมีข้อจำกัด และบุคลากรยังต้องการพัฒนาทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล
- **ข้อเสนอเชิงนโยบายหลัก:** กำหนดวิสัยทัศน์ "สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ เป็นศูนย์กลางการสนับสนุนการตรวจราชการด้วยระบบดิจิทัลและข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อการกำกับ ติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาในระดับพื้นที่อย่างยั่งยืน"
- **มาตรการดำเนินงาน ๕ ด้าน:** ประกอบด้วย (๑) พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและ Dashboard (๒) ยกระดับระบบติดตามและประเมินผลแบบดิจิทัล (๓) พัฒนาศักยภาพบุคลากร (๔) พัฒนาระบบสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูล และ (๕) พัฒนาระบบบริหารผลการดำเนินงาน

๕.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปปฏิบัติ

เพื่อให้การนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ควรดำเนินการดังนี้

- **ผลักดันให้เกิดการบูรณาการข้อมูลระดับพื้นที่:** เร่งพัฒนาระบบ One Data Platform และ Dashboard กลาง ที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั้ง ๓ แห่งเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ
- **สร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลในการบริหารงาน:** ส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรนำข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Management) มาใช้ในการวางแผน ตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาทางการศึกษา
- **ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง:** จัดให้มีระบบการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการเชิงนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๐). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๖๑). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๙). **นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑. (๒๕๖๙). **รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**. สกลนคร: สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (๒๕๕๖). **การวิจัยเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม (Participatory Policy Research)**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ภาคผนวก



ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๙ มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศท่ามกลางความท้าทายของวิกฤตระบบการศึกษาไทย และการขับเคลื่อนภารกิจการปฏิรูปการศึกษาไทย ๕ นโยบายสำคัญ ได้แก่ ๑) คืนเวลาให้ครู เพื่อคืนอนาคตให้เด็ก ๒) รื้อสูตรความเหลื่อมล้ำด้านงบประมาณและโอกาส ๓) ยกระดับการเรียนรู้สู่โลกความจริง ๔) โรงเรียนต้องเป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง และ ๕) สร้างสถาปัตยกรรมใหม่ด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมและบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้แนวคิด All for Education อีกทั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๙ กำหนดให้การตรวจราชการดำเนินการตามแผนการตรวจราชการประจำปี หรือตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี และให้ผู้ตรวจราชการกระทรวง รับผิดชอบและมีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เฉพาะในขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘ กำหนดให้หน่วยงานทุกระดับ ตั้งแต่ระดับส่วนราชการ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล นิเทศ และแผนการตรวจราชการ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด นั้น

เพื่อให้การตรวจราชการและการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเป็นกลไกสำคัญในการกำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ดังนี้

ด้านที่ ๑ คืนเวลาให้ครู เพื่อคืนอนาคตให้เด็ก

จุดเน้น ๑. ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการโครงการที่ซ้ำซ้อน ให้อำนาจโรงเรียนตัดสินใจเลือกทำเฉพาะโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน และนำระบบดิจิทัลมาสนับสนุนงานธุรการอย่างเป็นระบบ ภายใต้แนวคิด Work Smart

๒. นำร่อง...

๒. นำร่องระบบครัวกลาง (Cloud Kitchen) ในสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการอาหารกลางวันและกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๓. ปรับเกณฑ์การประเมินผู้บริหารสถานศึกษา โดยประเมินจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้แนวคิด Result - based Evaluation

ด้านที่ ๒ รื้อสูตรความเหลื่อมล้ำด้านงบประมาณและโอกาส

จุดเน้น ๑. ปรับสูตรการจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงบริบทและความจำเป็นของพื้นที่ เพื่อให้สถานศึกษาในพื้นที่ห่างไกลได้รับทรัพยากรอย่างเหมาะสมและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๒. สานต่อและพัฒนาการขับเคลื่อน Thailand Zero Dropout เพื่อติดตามผู้เรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ควบคู่กับการปรับรูปแบบการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น มุ่งสู่เป้าหมายเด็กหลุดออกจากระบบเป็นศูนย์

๓. ยกระดับทุนการศึกษา ODOS รูปแบบใหม่ให้เข้าถึงเด็กเรียนดีในทุกอำเภอ ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม

ด้านที่ ๓ ยกระดับการเรียนรู้สู่โลกความจริง

จุดเน้น ๑. ผลักดันหลักสูตรฐานสมรรถนะ ควบคู่กับการยกระดับทักษะการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy) อย่างรู้เท่าทัน มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิจารณญาณ ภายใต้แนวคิด AI for All

๒. ยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากล ผ่านกรอบความร่วมมือด้านนวัตกรรมการศึกษากับองค์กรระดับโลก ภายใต้กรอบความร่วมมือ Global Partnerships

๓. ผลักดันการบูรณาการสมรรถนะด้านการรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Media & AI Literacy) ให้สอดคล้องกับกรอบการประเมิน PISA 2029 ของ OECD

๔. จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital Superboard) เพื่อร่วมกันบูรณาการการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงระบบธนาคารหน่วยกิตกลาง (National Credit Bank) ระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E - Portfolio) ระบบเทียบโอนประสบการณ์ และปรับหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ด้านที่ ๔ โรงเรียนต้องเป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง

จุดเน้น ๑. จัดตั้งศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ เพื่อปกป้องผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจากความรุนแรงทุกรูปแบบ เพื่อให้สามารถรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองสิทธิ ได้อย่างรวดเร็วตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

ด้านที่ ๕ สร้างสถาปัตยกรรมใหม่ด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

จุดเน้น ผลักดันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ให้เป็นธรรมนูญการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศ

ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ และส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับใช้เป็นกรอบในการดำเนินการขับเคลื่อนและกำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

ของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิผลตามเจตนารมณ์แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังรายละเอียดแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รายละเอียดแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

จุดเน้น	ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล
๑. คืนเวลาให้ครู เพื่อคืนอนาคตให้เด็ก				
๑.๑ ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการโครงการที่ซ้ำซ้อน ให้อำนาจโรงเรียนตัดสินใจเลือกทำเฉพาะโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน และนำระบบดิจิทัลมาสนับสนุนงานธุรการอย่างเป็นระบบ ภายใต้แนวคิด Work Smart	๑. เร่งรัดการบูรณาการระบบการทำงานแบบ Work Smart ในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง	๑. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษาที่มีนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลในการบูรณาการการทำงานเพื่อปรับลดภาระงาน	๙๕	ศธจ.
	๒. ส่งเสริมให้สถานศึกษาบูรณาการการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เข้ากับการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	๒. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการบูรณาการงานโครงการร่วมกับการจัดการเรียนการสอน	๘๐	ศธจ.
๑.๒ นำร่องระบบครัวกลาง (Cloud Kitchen) ในสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการอาหารกลางวันและกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	๓. มุมมองและข้อเสนอแนะการดำเนินงานระบบครัวกลาง (Cloud Kitchen) ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา			ศธจ. พื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา (๒๐ จังหวัด)
๑.๓ ปรับเกณฑ์การประเมินผู้บริหารสถานศึกษา โดยประเมินจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้แนวคิด Result - based Evaluation	๔. แนวทางการปรับเกณฑ์การประเมินครูและผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Result - based Evaluation) **			สำนักงาน ก.ค.ศ.

จุดเน้น	ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล
๒. รื้อสูตรความเหลื่อมล้ำด้านงบประมาณและโอกาส				
๒.๑ ปรับสูตรการจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงบริบทและความจำเป็นของพื้นที่ เพื่อให้สถานศึกษาในพื้นที่ห่างไกลได้รับทรัพยากรอย่างเหมาะสม และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	๑. แนวทางการปรับสูตรการจัดสรรงบประมาณที่คำนึงถึงความจำเป็นและบริบทพื้นที่เป็นสำคัญ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างสถานศึกษาในเขตเมืองและชนบท **			
	๒. ความจำเป็นและสภาพปัญหาของสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่สอดคล้องตามบริบทพื้นที่			
	๓. แนวทางการลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง			
๒.๒ สานต่อและพัฒนาการขับเคลื่อน Thailand Zero Dropout เพื่อติดตามผู้เรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ควบคู่กับการปรับรูปแบบการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น มุ่งสู่เป้าหมายเด็กหลุดออกจากระบบเป็นศูนย์	๔. ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้เป็นศูนย์ (Zero Dropout) ด้วยระบบการช่วยเหลือ ติดตามเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ตกหล่น และออกกลางคัน ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย	๑. ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาได้รับโอกาสทางการศึกษา	๗๐	ศธจ.
	๕. ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น เพื่อรองรับเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา ตกหล่น และออกกลางคัน เพื่อเพิ่มโอกาสให้ได้รับการศึกษา (Anywhere Anytime) ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย	๒. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการนำระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) มาส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษา	๕๐	ศธจ.
	๖. บูรณาการระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) กับประสบการณ์จริง และทักษะอาชีพ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา			

จุดเน้น	ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล
๒.๓ ยกระดับทุนการศึกษา ODOS รูปแบบใหม่ ให้เข้าถึงเด็กเรียนดีในทุกอำเภอได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม	๗. การส่งเสริมและสนับสนุนของสถานศึกษาในการผลักดันผู้เรียนที่มีศักยภาพเข้าสู่ระบบคัดกรองและระบบทุนการศึกษา ๘. มาตรการการยกระดับทุนการศึกษา ODOS รูปแบบใหม่ **			ศธจ. หน่วยงานส่วนกลางที่เป็นหน่วยรับผิดชอบ
๓. ยกระดับการเรียนรู้สู่โลกความจริง				
๓.๑ ผลักดันหลักสูตรฐานสมรรถนะ ควบคู่กับการยกระดับทักษะการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy) อย่างรู้เท่าทัน มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิจารณญาณ ภายใต้แนวคิด AI for All	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่บูรณาการทักษะ AI อย่างมีวิจารณญาณ (AI for All) เพื่อยกระดับผู้เรียนสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงอย่างสร้างสรรค์	๑. ร้อยละของสถานศึกษาที่บูรณาการระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในหลักสูตรฐานสมรรถนะ	๘๐	ศธจ. พื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา (๒๐ จังหวัด)
๓.๒ ยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากลผ่านกรอบความร่วมมือด้านนวัตกรรมการศึกษากับองค์กรระดับโลก ภายใต้กรอบความร่วมมือ Global Partnerships	๒. ส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ	๒. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง	๘๐	ศธจ.
		๓. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ	๘๐	ศธจ.

จุดเน้น	ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล
๓.๓ ผลักดันการบูรณาการสมรรถนะด้านการรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Media & AI Literacy) ให้สอดคล้องกับกรอบการประเมิน PISA 2029 ของ OECD	๓. เตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสำหรับการประเมินระดับสากล (OECD/PISA) ด้วยการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะความฉลาดรู้ด้านสื่อและปัญญาประดิษฐ์ (Media & AI Literacy) ให้กับผู้เรียน	๔. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ทักษะความฉลาดรู้ด้านสื่อ (Media Literacy) และปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy)	๘๐	ศธจ.
๓.๔ จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital Superboard) เพื่อร่วมกันบูรณาการการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงระบบธนาคารหน่วยกิตกลาง (National Credit Bank) ระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E - Portfolio) ระบบเทียบโอนประสบการณ์ และปรับหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	๔. การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อนการศึกษาไทยสู่มาตรฐาน OECD ๕. แนวทางการกำหนดทิศทางการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ **			สกศ. หน่วยงานส่วนกลางที่เป็นหน่วยรับผิดชอบ
๔. โรงเรียนต้องเป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง				
๔.๑ จัดตั้ง “ศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ” เพื่อปกป้องผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจากความรุนแรงทุกรูปแบบ เพื่อให้สามารถรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองสิทธิ ได้อย่างรวดเร็วตลอด ๒๔ ชั่วโมง	๑. แนวทางการบูรณาการและการกำหนดมาตรการปกป้องผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ ** ๒. จัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบอย่างเข้มข้น และจัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยและป้องกันภัยพิบัติในสถานศึกษาพื้นที่เสี่ยงเป็นการเฉพาะอย่างเร่งด่วน	๑. ร้อยละของสถานศึกษาที่ดำเนินมาตรการความปลอดภัยได้เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา	๑๐๐	ศูนย์บริการประชาชน สป.ศธ. ศธจ.

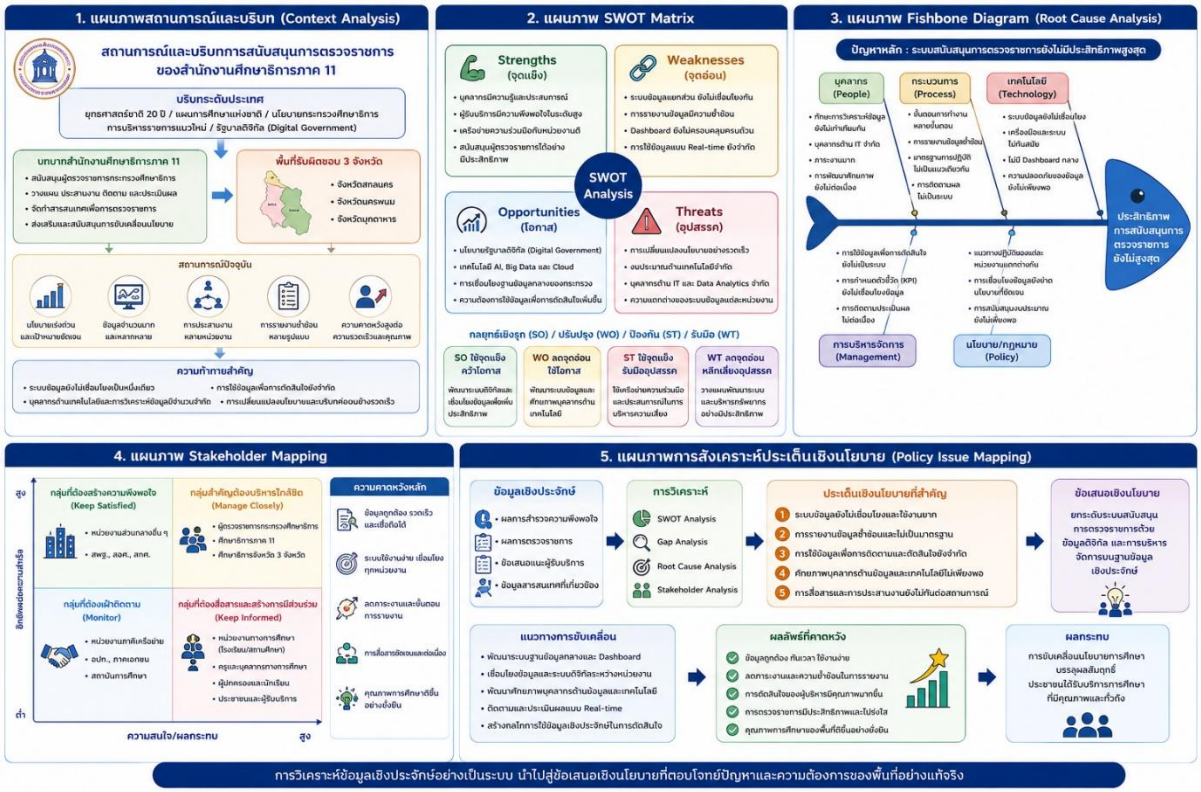
จุดเน้น	ประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผล	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล
๔.๒ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย	๓. ความพร้อมและความปลอดภัยของโครงสร้างพื้นฐานในสถานศึกษา เช่น ระบบสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ระบบไฟฟ้า และความมั่นคงแข็งแรงของอาคารสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย	๒. ร้อยละสถานศึกษาที่มีโครงสร้างพื้นฐานปลอดภัยและพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน	๙๐	ศธจ.
๕. สร้างสถาปัตยกรรมใหม่ด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ				
ผลักดันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติให้เป็นธรรมนูญการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศ	มุมมองและข้อเสนอแนะของสถานศึกษาต่อการปรับปรุงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ			ศธจ.

หมายเหตุ ** เป็นการติดตามและประเมินผลจากหน่วยงานส่วนกลาง

รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจในการสนับสนุนการตรวจราชการของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒



การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)



๔. ตารางสรุปผลการตรวจสอบองค์ประกอบตามเกณฑ์การประเมิน

ลำดับ	องค์ประกอบตามเกณฑ์การประเมิน	สถานะ	รายละเอียดการตรวจสอบเนื้อหาในเล่มรายงาน
๑	**การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย**	✅ **มีครบถ้วน**	มีการกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบายหลักอย่างชัดเจน คือ "การยกระดับระบบสนับสนุนการตรวจราชการและการติดตามประเมินผลด้วยข้อมูลดิจิทัลและการบริหารจัดการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์" พร้อมจำแนกเป็น ๕ มาตรการสำคัญ (ในบทที่ ๓)
๑.๑	**ลักษณะการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology)** โดยใช้ข้อมูลหลากหลายแหล่งที่เชื่อถือได้	✅ **มีครบถ้วน**	มีการใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (ผลการสำรวจความพึงพอใจ) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (ข้อเสนอแนะ, ผลการตรวจราชการ, เอกสารนโยบาย, และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง) รวมถึงการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ทางวิชาการ (SWOT, Gap Analysis,

ลำดับ	องค์ประกอบตามเกณฑ์การประเมิน	สถานะ	รายละเอียดการตรวจสอบเนื้อหาในเล่มรายงาน
			Root Cause, Stakeholder Mapping) (ในบทที่ ๑ และ บทที่ ๒)
๑.๒	**การสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนกำหนดหัวข้อ**	✅ **มีครบถ้วน**	มีการนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสาเหตุของปัญหา (Fishbone Diagram) มาสังเคราะห์เป็นประเด็นเชิงนโยบายหลัก ๕ ประเด็น เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติ (ในหัวข้อ ๒.๗ และ บทที่ ๓)
๒	**แนวทางปฏิบัติ/แนวทางการดำเนินการ**	✅ **มีครบถ้วน**	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่คาดหวังและแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนมาตรการทั้ง ๕ ด้าน พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่ระบุช่วงเวลาและกิจกรรมที่ชัดเจน (ในบทที่ ๔)
๓	**เงื่อนไข/กลไกสนับสนุนแนวทางปฏิบัติ**	✅ **มีครบถ้วน**	มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Analysis/Mapping) การกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานระดับต่างๆ (นโยบาย, ภาค, จังหวัด, เครือข่าย) รวมถึงการวิเคราะห์ความเสี่ยงและมาตรการรองรับ เพื่อสนับสนุนความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (ในบทที่ ๔)
สรุป	**ภาพรวมของข้อเสนอเชิงนโยบาย**	✅ **มีครบถ้วน**	ข้อเสนอมีความใหม่ ก้าวทันเทคโนโลยี (Digital Government / Data-Driven) มุ่งเน้นผลลัพธ์ที่ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงตามบริบทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

(อ้างอิงเกณฑ์จาก: การวิจัยเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม Participatory Policy Research โดย รศ. ดร. วิโรจน์ สารรัตนะ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ๒๕๕๖)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา



นายนิรุตต์ บุตรแสนลี
ศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการภาค 11

คณะทำงาน



นางปราณี สาไพรวัน
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล



นางสาวนิโลบล คำมุงคุณ
พนักงานจัดกรรมการศึกษา



นายยศกร กางทอง
พนักงานจ้างปฏิบัติงานกิจกรรมการศึกษา

กลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการภาค 11

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ